

STAUROS

č. 3 február 2021

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

PASTIERSKY LIST Konferencie biskupov Slovenska k stému výročiu vysviacky biskupov a pri príležitosti sčítania obyvateľstva

Drahí bratia a sestry,

v našom živote sú vzácne výročia, ktoré sa stávajú výzvou. Výzvou zastaviť sa, stíšiť sa a zamyslieť i veľkodušne „chváliť slávnych mužov“ – pre ich činy, múdrosť, udatnosť a obetavosť – ako nám to pripomínajú už starozákonné knihy (porovnaj Knihu Sirachovcovu 44,1-5,12).

Výročia a jubileá sú v našich životoch dôležité na oživenie pamäti, ocenenie hodnôt, možnosť poďakovať, prejaviť ochotu a pokračovať v začatom diele. K významným výročiam v živote Cirkvi na Slovensku patrí aj storočnica vysviacky troch biskupov v Nitre 13. februára 1921: Mariána Blahu pre Banskobystrickú diecézu, Karola Kmeťka pre Nitrianske biskupstvo a Jána Vojtaššáka pre Spišskú diecézu.

Dobová tlač nazvala túto radostnú skutočnosť „takým veľavýznamným historickým dňom, akým bol deň, v ktorom dal Štúr Slovákom slovenčinu za jednotný národný jazyk“. Pri vysviacke biskupov išlo o závažný medzník v usporiadaní náboženského života na území Slovenska v rámci prvej Česko-Slovenskej republiky. V tomto usporiadaní vidieť aj úsvit vzniku budúcej Slovenskej cirkevnej provincie (1977).

Dôvera vložená do nových biskupov bola v nasledujúcich rokoch v celom rozsahu naplnená. Stali sa nielen správcami, ale predovšetkým otcami zverného ľudu. Ich plné nasadenie za dobro veriacich bolo cítiť v mnohých oblastiach života, no najmä v duchovnej oblasti. Očividne nastala obroda náboženského života. Nevídaný rozmach dosiahlo – okrem iného – misijné hnutie, keď sa Slovensko stalo jednou z popredných krajín Európy v podpore misií. Budovanie duchovných i hmotných hodnôt prinieslo bohaté ovocie. Už po uplynutí niekoľkých rokov a z mnohých ďalších žila Cirkev nasledujúce desaťročia, ba žije až doteraz. Ich náboženské úsilie bolo, žiaľ, najmä u Božieho služobníka Jána Vojtaššáka, ako aj ďalších katolíckych biskupov, Petra Pavla Gojdiča a Vasiľa Hopka, gréckokatolíckych biskupov a Michala Buzalku, pomocného biskupa trnavskej administratúry poznačené neprajnosťou zo strany nastupujúceho ateistického režimu, nespravodlivým súdom a dlhým väznením.

Keď si s vd'ачnosťou pripomíname vysviacku troch slovenských biskupov ako významný historický medzník, nemôžeme nevidieť jeho korene, ktoré siahajú až do cyrilo-metodského obdobia. Nitra totiž bola zvolená pred sto rokmi ako miesto konsekrácie biskupov práve pre svoju historickosť, ako „mesto Metodovo“, a pôsobenie týchto biskupov bolo pokračovaním v brázde cyrilo-metodskej misie.

Dnešný deň sa v univerzálnej Cirkvi slávi ako sviatok svätých Cyrila a Metoda, spolupatrnov Európy. Ved' oni svojim významom presiahli dobu, v ktorej pôsobili. Vytvorili hodnoty dodnes nábožensky a kultúrne formujúce a stvárnajúce národy Európy, ba i sveta. Ich poslanstvo v čase zrodu kresťanskej Európy bolo – osobitne pre slovanské národy – zvlášť potrebné a ostáva aktuálne až do súčasnosti.

Oživotvorenie cyrilo-metodských hodnôt je inšpiratívne aj pre dnešného človeka, v časoch, keď sa zdánlivo končí a zaniká tradičná kultúra, pribúdajú pocity neistoty, úzkosti a vyprázdnenosti. Solúnski bratia sú aj dnes poslami nádeje. Potvrdzujú, že náboženské, kultúrne a duchovné úsilie má svoj zmysel, a že je to dlhodobý proces „odovzdávania a prijímania“. Mali by sme sa k ich poslanstvu v plnej miere a v správnej podobe vrátiť ako k fundamentu, ktorý má svoju stabilitu. Slová pápeža sv. Jána Pavla II. – vyrieknuté 30. júna 1995 pred tristotisícovým zástupom prevažne mladých, v Nitre-Janíkovciach – stále platia: „Drahí priatelia, uvedomte si, aký neoceniteľný je dar, ktorý ste dostali od Boha. Dostal sa k vám po dlhej ceste generácií od čias svätého Cyrila a Metoda. Prijmite ho v zodpovednej slobode a usilovne ho zveľad'ujte.“

Drahí bratia a sestry, zveľad'ujeme dar viery aj tým, že sa budeme k náboženským hodnotám hlásiť v nasledujúcich dňoch pri sčítaní obyvateľstva. „Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojim Otcom, ktorý je na nebesiach,“ povedal Pán Ježiš v evanjeliu (Matúš 10,32). Využime, každý osobne, aj túto príležitosť, aby sme potvrdili svoju príslušnosť ku Kristovi a k jeho Cirkvi. Zároveň si pripomeňme, že naša viera nemôže zostať iba „na papieri“, ale má sa uskutočňovať konkrétnym spôsobom:

– v modlitbe, bohoslužbe, v praktizovaní lásky k Bohu a k blížnemu, v prejavoch telesného aj duchovného milosrdenstva.

Nastávajúci čas je možnosťou hovoriť o viere, pozývať k nej tých, ktorí sa vzdialili, intenzívnejšie svedčiť o pôsobení Boha v našich životoch; aby svet aj naším prostredníctvom počul o jeho láske, aby sa nielen skrze naše slová, ale najmä skutky dozvedel o jeho добрote. Veľa sme od Pána Boha dostali: veľkodušne, bezodplatne, štedro. Pripomeňme si to, a prijatú veľkodušnosť a štedrosť aj my odvážne prejavujme. „Modlitbou nezmeškáš, almužnou neschudobnieš“, učili naši rodičia. Praktizujme to aj v dnešnej dobe. Robme, čo je v našich silách, aby nik nezostal pozadu, vylúčený, skartovaný – ako nám to pripomína Svätý Otec –, aby sa na nikoho nezabudlo.

Aj pri očakávanom sčítaní – drahí bratia kňazi, milí veriaci – bud'me vo farnostiach ochotne nablízku tým, ktorí nemajú k dispozícii moderné technológie. Pomôžme najmä seniorom a bratom a sestrám, ktorí môžu mať obavy, či ťažkosti s elektronickými prostriedkami. Vydávajme v každej situácii vynachádzavé, živé svedectvo o viere, ktorú sme od predchádzajúcich generácií prijali, o nádeji a láske, ktoré uchovávame v našich srdciach. Na záver sa modlíme modlitbu, ktorú sa modlil zomierajúci svätý Konštantín-Cyryl, ktorého deň narodenia pre nebo (štrnásty február 869) si dnes pripomíname:

„Pane, Bože môj, zachovaj verné stádo, nad ktorým si ustanovil mňa, nesúceho a nehodného svojho sluhu. Zbav ho bezbožnej a pohanskej zloby. [...] Všetkých spoj do jednoty, učiň ho ľuďom znamenitým, jednomyselným v pravej viere [...] spravuj ich svojou mocnou pravickou, skry ich pod ochranu svojich krídel, aby všetci chválili a slávili tvoje meno“ (porovnaj: Život Konštantína, osemnásť kapitola).

V úsilí o zachovanie týchto hodnôt vás pozdravujú a žehnajú vaši biskupi.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 8. – 14. 2. 2021

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Večiereň (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Večiereň (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Peter, panychída následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	<i>Syropôstna, 4. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 15. – 21. 2. 2021

Pondelok	<i>Prvý deň Veľkého pôstu, prísny pôst</i> 17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (slovenská), <i>svätenie kolivy</i>
Sobota	<i>Teodora Tiróna</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Večiereň</i>
Nedeľa	<i>Prvá pôstna, 5. hlas,</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V súčasnosti sú verejné bohoslužby zrušené. Sledovať ich môžete prostredníctvom internetového prenosu vďaka projektu televízie Logos, ktorý sa neustále rozvíja. Okrem dvojtýždenníka Gréckokatolícky magazín a iných relácií zabezpečila a prináša aj denné prenosy bohoslužieb z katedrálnych a pútnických chrámov našej gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Program televízie *Logos* môžete okrem internetu sledovať v televízii *Zemplín*, ktorá sa dá naladiť aj v Bratislave a okolí pomocou DVB-T2 prijímača na 26. kanáli.
- Počas pracovných dní (pondelok až piatok) sa v našom chráme o 15. hodine modlíme 9-ty čas a následne vykladáme k adorácii najsv. eucharistiu. Pozývame pripojiť sa prostredníctvom internetového prenosu.
- Už počas syropôstneho týždňa budeme dodržiavať aliturgické dni, čo znamená, že v stredu (10. 2.) a v piatok (12. 2.) bude namiesto sv. liturgie o 17.00 večiereň podľa predpisu.
- **V pondelok, 15. 2. 21 sa začína Veľký pôst pred Paschou. V tento deň je zároveň prísny pôst**, rovnaký ako aj na Veľký piatok. (Je dovolené raz sa najesť dosýta a dva krát menšie občerstvenie. Vylúčené sú všetky „živočíšne“ pokrmy)
- Počas prvého týždňa Veľkého pôstu pozývame k modlitbe Veľkého povečeria s veľkým kajúcim kánonom sv. Andreja Krétskeho rozdeleným do štyroch dní. Postupne sa vystriedajú všetky katedrálne chrámy. V pondelok bude modlitba vychádzať z prešovskej, v utorok z košickej a v stredu z našej bratislavskej katedrály. Vo štvrtok kánon zakončí kňazský seminár v Prešove. Modlitba začne zakaždým o 20.00 hod. a bude prenášaná prostredníctvom logos.tv.
- **Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:**

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.

Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorok a štvrtky nebude o 17.00 h. sv. liturgia ale veľkopôstna večiereň!

- Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založili aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete medzi časopismi v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Ďakujeme srdečne za Vašu podporu.
- V súvislosti so sčítaním obyvateľov, ktoré začína v pondelok 15. februára a skončí 31. marca 2021 ponúkame na farskom úrade možnosť asistencie pre tých, ktorí by mali akékoľvek technické problémy s vyplnením a odoslaním elektronického dotazníka cez internet.
- V nedeľu, 7. 2. 21 udelil vladyka Peter Rusnák nižšie svätenie subdiakonátu seminaristom Petrovi Sahajdovi a Michalovi Janočkovi. Krátku reportáž o tejto udalosti si môžete pozrieť na našom farskom youtube kanáli: <https://www.youtube.com/watch?v=Y6y7Xf3IXE4>
- Do pozornosti dávame aj sv. liturgie v kaplnke TV Lux, ktoré slávime v soboty o 7:00 hod.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 50 €, iná Bohu známa rodina prispela sumou 1000 € a ďalšia osoba obetovala 300 €. Všetkým darcom vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“

LÚČIME SA

- Vo štvrtok, 11. 2. 21 opustil naše farské spoločenstvo zaopatrený sviatosťami *Ing. Peter Drozd* († 82). Pohrebné obrady sa uskutočnia v stredu, 17. 2. 21 o 15:00 na cintoríne v Ivanke pri Dunaji. Večná mu pamiatka!

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845,
e-mail: bratislava@grkatba.sk
o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717